

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Jan van Brabant College vwo

Excellentieprofiel

Brainportonderwijs: Wij staan voor onderwijs dat leerlingen voorbereidt op de wereld van morgen waarin lerend leven essentieel is, waarbij we ons richten op de mogelijkheden en kansen die onze Brainportomgeving ons biedt.

Juryrapport Excellente Scholen

**Geldigheid predicaat:
1 juli 2022 tot 1 juli 2025**

Datum vaststelling: 1 juli 2022

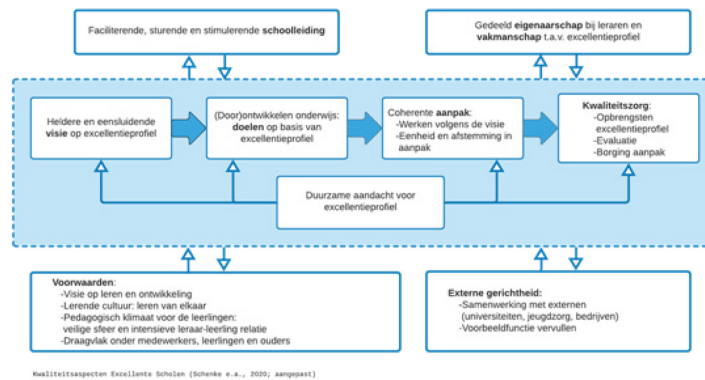
Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Conclusie & samenvatting	4
3.	Het onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van de kwaliteitsaspecten	6
4.	Procedure	12

1. Inleiding

Introductie

Op Nederlandse scholen wordt op uiteenlopende manieren gewerkt aan goed onderwijs. Op sommige scholen leidt dat tot onderwijs van bijzondere kwaliteit. Scholen/schoolsoorten in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen zich aanmelden bij de jury Excellente Scholen voor een erkenning van die kwaliteit en waardering voor de inzet en prestaties. Het traject Excellente Scholen helpt bijzondere voorbeelden van het Nederlandse onderwijs voor het voetlicht te brengen, en wil bijdragen aan een onderwijscultuur waarin het vanzelfsprekend is expertise te delen en te streven naar verbetering.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de kwaliteitsaspecten uit het schema waar mogelijk in samenhang. Het zijn de volgende kwaliteitsaspecten zoals benoemd in het aanmeldingsformulier:

- het excellentieprofiel vanuit de visie op leren en ontwikkelen,
- (door-)ontwikkelen onderwijs,
- (coherente) aanpak,
- kwaliteitszorg (meetbare en merkbare resultaten, evaluatie en borging)
- externe gerichtheid en kennisdeling.

2. Conclusie & samenvatting

De jury is van oordeel dat het Jan van Brabant College het predicaat Excellente School 2022-2025 voor vwo toekomt.

De jury is onder de indruk van de overtuigende wijze waarop de school haar leerlingen mogelijkheden en kansen biedt zich te ontwikkelen tot positief kritisch denkende wereldburgers en dit vormgeeft in een inspirerende en actieve leeromgeving in een internationale context. De school kan hiermee als voorbeeld dienen voor andere scholen.

Visie op leren en ontwikkelen

Vier kernwaarden dragen het onderwijs en het pedagogisch klimaat in de school: relatie, eigenaarschap, ambitie en inspiratie. Deze vier waarden zijn volgens de enthousiaste en gedreven schoolleiding voorwaardelijk om haar excellentieprofiel tot bloei te brengen. De jury ziet en hoort de vier waarden overal terug in de school. Schoolleiding en docenten geven aan dat de relatie de belangrijkste van de vier is; relatie zorgt ervoor dat eigenaarschap, ambitie en inspiratie kunnen groeien. Na de coronaperiode werkt de school allereerst aan het herstel van de onderlinge relaties in de school.

Excellentieprofiel

De school heeft het excellentieprofiel afgestemd op de toekomst van de leerlingen en maakt daarbij op velerlei manieren gebruik van de mogelijkheden in haar omgeving in de vorm van Brainportonderwijs:

“Wij staan voor onderwijs dat leerlingen voorbereidt op de wereld van morgen waarin lerend leven essentieel is, waarbij we ons richten op de mogelijkheden en kansen die onze Brainportomgeving ons biedt.”

De jury ziet, hoort en merkt dat Brainportonderwijs in de hele school een actieve, positieve en bruisende sfeer oplevert.

Brainportconcept

In het Brainportconcept krijgen leerlingen veel kansen en mogelijkheden. De 3-O gedachte ‘onderzoekend, ondernemend, ontwerpend’ staat voorop. Leerlingen leren eigen projecten te bedenken en uit te voeren. Ze lopen maatschappelijke stage en een beroepsstage die ze zelf organiseren en kunnen daarnaast extra aandacht besteden aan taalontwikkeling en cultuur. De jury heeft bewondering voor de manier waarop de school dit allemaal organiseert.

Internationaal

De school biedt tweetalig onderwijs en heeft een uitgebreid internationaal programma voor alle leerlingen. Activiteiten zoals online ontmoetingen, uitwisselingen met buitenlandse scholen, beroepsstages en reizen dragen bij aan de vorming van wereldburgers. Leerlingen vertellen de jury enthousiast over hun ervaringen: *“We zaten in India in een gastgezin gekoppeld aan een leerling van de gastschool, daar leer je heel veel van!”*

Kwaliteitszorg

De jury is ervan overtuigd dat de school een goed en uitgebreid kwaliteitssysteem hanteert. Doorlopende evaluaties op basis van gesprekken en opgehaalde data zorgen

voor een voortdurende ontwikkeling. Leerlingen, medewerkers, ouders en partners van de school zijn hierbij betrokken.

Externe gerichtheid en kennisdeling

We zijn onder de indruk van het grote aantal contacten dat de school heeft in binnen- en buitenland. We zien een open en samenwerkende school die graag haar kennis deelt met anderen en ook leert van anderen.

3. Bevindingen onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van de kwaliteitsaspecten

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Voortgezet onderwijs
Naam school	Jan van Brabant College, afdeling vwo
Brin	14LF 00
Plaats	Helmond
Bestuur	Stichting Openbaar Onderwijs Jan van Brabant

Vooraf

Het Jan van Brabant College is een school voor mavo, havo en vwo gevestigd in Helmond en bevindt zich daarmee midden in de Brainportregio. De jury heeft het excellentieprofiel onderzocht op de afdeling vwo.

3.1 Het excellentieprofiel vanuit de visie op leren en ontwikkelen

“We leiden op tot positief kritische wereldburgers”.

De visie van de school is gebaseerd op vier kernwaarden: relatie, eigenaarschap, ambitie en inspiratie. Deze vier waarden vormen het hart van de school en zijn richtinggevend voor het onderwijs. De schoolleiding spreekt enthousiast over deze vier waarden en noemt ze het fundament van de school. Docenten geven aan dat de kernwaarden vanuit het team benoemd en vastgesteld zijn. *“Het was een lang traject maar we zijn er wel enthousiast van geworden en ook sociaal sterker met elkaar”.* De jury ziet en hoort de vier waarden overal terug, tijdens de gesprekken en bij de rondgang in de school. Ze zijn ook zichtbaar in het excellentieprofiel: Brainportonderwijs waarmee de school staat voor het aanbieden van onderwijs dat leerlingen voorbereidt op de wereld van morgen, waarin lerend leven essentieel is en waarbij de school zich richt op de mogelijkheden en kansen die de Brainportomgeving de school biedt. Het Brainportmodel baseert de school op drie theorieën: deep learning van Michael Fullan, growth mindset van Carol Dweck en de drieslag kwalificatie, socialisatie en subjectivatie van Gert Biesta.

Leren voor de toekomst

De schoolleiding vertelt dat Brainportonderwijs zich onderscheidt door eigentijds, uitdagend en betekenisvol onderwijs, dat zich kenmerkt door ‘leren voor de toekomst’ in combinatie met internationalisering en wereldburgerschap. De jury heeft bewondering voor de vele manieren waarop de school dit in de praktijk brengt. Alle gespreksgenoten geven aan dat de school de inzet op relatie ziet en ervaart als de belangrijkste kernwaarde, onontbeerlijk voor goed onderwijs. De sfeer in de school is ontspannen, er is een duidelijk gevoel van saamhorigheid en gezamenlijk werken aan ontwikkeling.

3.2 (Door)ontwikkelen onderwijs en coherente aanpak

Aandacht voor de persoon

Open en warme sfeer

De jury ervaart in de school een open en warme sfeer. We zien leerlingen in klassikale lessen, leerlingen die onderzoek doen en leerlingen die bezig zijn met vakken waar meer praktijk bij komt kijken, zoals bijvoorbeeld technology & design. Leerlingen vinden de school vriendelijk en gezellig ingericht. Zo wijzen ze de jury tijdens de rondgang steeds op de kunst die op veel plekken in de school hangt en staat, gemaakt door leerlingen of een docent. De school is trots op het grote aantal nationaliteiten in de schoolpopulatie. Alle leerlingen leren en werken goed samen. De jury ziet dit als resultaat van de inzet op relatie. Er is een Taakgroep Leerlingen (TGL), die meedenkt met de schoolleiding en constateert dat er in school zelden gediscrimineerd wordt. Een van de leerlingen vertelt de jury dat ze erg blij is dat de school zo multicultureel en internationaal is. "We hebben wel veertig nationaliteiten en we gaan goed met elkaar om".

Mentoren coachen de leerling

Leerlingen en ouders zijn blij met de aandacht die de school heeft voor de persoon van de leerling. De jury hoort dat het welbevinden en talent van de leerling voorop staat. Mentoren en docenten kijken goed naar wat een leerling in zijn mars heeft en wat hij graag wil. De mentor gaat in gesprek met zijn of haar leerling over de vraag wat hij of zij nodig heeft. De leerling maakt dan zelf een coachdocument en de mentor kijkt mee. Leerlingen leren reflecteren op hun vorderingen en dat helpt ze om na te kunnen denken over wat ze kunnen doen als iets niet lekker loopt. Zo blijkt het na de coronaperiode nodig de motivatie van leerlingen een zetje te geven. Ook toen zijn de mentoren in gesprek gegaan: "Wat vind je wel leuk, wat niet, wat is je toekomstverwachting?" Leerlingen voelen zich gezien en gehoord.

Time to be you

Een leerling vertelt dat het zorgteam zich heel erg richt op "je eigen waarde en hoe je zelf in elkaar zit" en dat ze daar veel uitgehaald heeft. Ze vindt dat de titel van het boekje dat de school heeft gemaakt voor de leerlingen 'Time to be you' geen loze kreet is. Een andere leerling geeft aan dat ze zes jaar veel problemen had met zichzelf en met school. Mentor en docenten hebben haar goed geholpen en ze voelt zich nu een stuk beter. "De school heeft echt gezorgd voor persoonlijke ontwikkeling", stelt ze vast. Een moeder geeft aan dat haar kind ondanks onderpresteren toch Goethe-Duits mag doen, waardoor de school hem uitdaagt en hij weer meer zin in leren heeft.

Rijk aanbod

Door het rijke aanbod krijgen leerlingen te maken met projecten, activiteiten en reizen, in het schoolprogramma of als keuzeactiviteit. Op onze vraag of dat niet leidt tot prestatiedrang antwoordt een leerling dat ze wel dingen 'extra' doet: lid van de MR (medezeggenschapsraad), Goethe-Duits, maar "er is niks verplicht, je kunt het zelf bepalen". Ook hier kijkt de school goed naar wat een kind nodig heeft en hoe ze leerlingen kan laten groeien. De TGO (Taakgroep (Onderwijs) adviseert de schoolleiding op het gebied van onderwijsontwikkeling en is de spil tussen docenten en de schoolleiding.

Brainportonderwijs

“Onderzoekend, ondernemend, ontwerpend”

De school noemt vooral Brainport 3-O als een belangrijk fundament; een houding die leerlingen krijgen aangeleerd en bestaat uit ‘onderzoekend, ondernemend, ontwerpend’. Van het begin af aan voedt de school de leerlingen op met deze drie vaardigheden. We horen een mooi voorbeeld van een van de ouders, die vertelt dat haar zoon diabetes heeft. Hij krijgt als hij op school begint de kans te vertellen wat dat inhoudt en voor hem betekent. *“Hij werd meteen op het onderzoekspad gezet: zelf contact leggen met iemand die een kunstafleesklier ontwikkelt, het gesprek voeren en een presentatie geven, alles op maat gedaan”*, de ouder vindt het briljant.

Levenschte opdrachten

Dit is terug te zien in de profielwerkstukken, die leerlingen maken in opdracht van een bedrijf. Ook bij het vak productontwerpen krijgen leerlingen levenschte opdrachten, meestal een challenge vanuit de docent waar ze mee aan de slag gaan. De benadering is holistisch, alle facetten van de opdracht worden meegenomen. De jury hoorde een mooi voorbeeld: In een natuurgebied zijn overdag gewone mensen en 's avonds veel hangjongeren. Leerlingen hebben uiteindelijk bankjes ontworpen die kunnen kantelen en het ontwerp is daadwerkelijk uitgevoerd.

Leerlingen uit Oekraïne

Een ander voorbeeld van betrokkenheid bij de maatschappij en de actualiteit zijn de twaalf leerlingen uit Oekraïne, die inmiddels op school zitten. Leerlingen begeleiden deze nieuwe leerlingen om te wennen aan het Nederlandse onderwijs. Leerlingen geven aan dat dit kan, omdat ze tweetalig zijn en internationaal georiënteerd zijn. Ze zijn er zichtbaar trots op. Ook docenten vinden het heel mooi dat ze dit kunnen doen.

Brainportcriteria

De school ziet het als een ontwikkelkans om alle vwo-leerlingen zich nog meer bewust te laten worden van de Brainportcriteria: leren voor de toekomst door 21^e eeuwse vaardigheden, 3-O leren, leren in de eigen en internationale omgeving, en leren op maat. Dit zien we al in de maatschappelijke stage en de beroepsstage die de leerlingen zelf organiseren. Tweetalige vwo-leerlingen doen de beroepsstage in het buitenland. Door corona is dat lastig geweest, maar nu zijn de leerlingen weer volop aan de slag. Het lukt nog niet bij iedereen om een opdracht te vinden, meestal omdat een goed netwerk ontbreekt. De school vult de beroepsstage dan in met een opdracht om een netwerk op te bouwen. Leerlingen schrijven brieven en leggen contacten op school en bouwen zo een netwerk op. Door deze opdracht gaan ze ook meer het belang van een netwerk inzien.

Brainportweek

Naast alle doorlopende Brainportactiviteiten organiseert het Brainportbureau van de school, dat alle activiteiten coördineert, ook de Brainportweek. In deze week gaan diverse leerjaren op reis, andere leerjaren hebben een week lang activiteiten in het kader van Brainport. De eindexamenleerlingen hebben dan hun door de school geregelde examentrainingen.

Internationaal onderwijs

Tweetalig onderwijs

De school biedt tweetalig onderwijs (TTO) aan op alle niveaus en geeft daarnaast Nederlandstalig onderwijs (NTO) maar zowel TTO- als NTO-leerlingen doen ervaringen in het buitenland op. In de school ziet de jury foto's uit India hangen. Een onze rondleidsters wijst zichzelf aan en vertelt dat zij mee op reis is geweest en dat dat diepe indruk gemaakt heeft. Haar conclusie was vooral: *"Wij hebben het heel goed!"*

Als door corona buitenlandse activiteiten niet mogelijk blijken, doen de leerlingen online buitenlandse ervaring op. Een leerling vertelt over een project met Kroatische leerlingen, ze maken samen online een documentaire. Alle leerlingen van het vwo kunnen certificaten halen voor DelfScolaire en Goethe Duits. Daar bovenop behalen de tweetalige leerlingen Cambridge Engels certificaten. Daarnaast heeft elke leerling in zijn schoolloopbaan minstens drie internationale activiteiten, zoals uitwisselingen, eendaagse ontmoetingen, of e-mailprojecten. Bij de rondleiding lopen we een lokaal binnen waar leerlingen in groepjes staand en zittend bezig zijn en geanimeerd met elkaar praten. Er blijken Vlaamse leerlingen op bezoek te zijn.

Global perspectives

Bij tweetalige leerlingen gaat Brainportonderwijs hand in hand met het tweetalig onderwijseigen vak global perspectives (NB Het is wel schooleigen dat dit vak vanaf jaar 1 t/m 6 wordt aangeboden). Het leidt leerlingen op tot wereldburgers, die in staat zijn om te gaan met verschillende mensen en culturen. De nadruk in het vak ligt op het ontwikkelen van vaardigheden om kritisch te leren denken. De jury hoort over een profielwerkstuk, dat leerlingen hebben geschreven vanuit dit vak, het ging over 'plastic soep', een opdracht uit de realiteit én internationaal.

Cultuur

Voor leerlingen die minder hebben met techniek en design heeft de school een mooi aanbod in de kunstvakken als beeldende vorming en muziek, waarbij ook de manier van leren - eigen verbeelding laten werken, vrijheid van onderwerp en aanpak - zichtbaar is voor de jury. Een leerling vertelt enthousiast over het vak Kunst, waar ze van een creatieve docent veel vrijheid krijgt om aan examenopdrachten te werken *"en in je vrije tijd mag je ook komen werken"*. Als we in de aula rondkijken vertellen de leerlingen dat ze daar ook een grote talentshow organiseren.

Reguliere lessen

Docenten vertellen de jury dat ze zoeken naar ruimte om Brainportonderwijs ook in de reguliere lessen te laten terugkomen. Het lukt niet altijd, maar er zijn wel enkele mooie voorbeelden. Zo geeft de docent Nederlands aan dat ze de leerlingen zo goed mogelijk voorbereidt op het wetenschappelijk onderwijs. Ze laat ze bronnenonderzoek doen, kritisch denken en beoordelen en werkt met professionele teksten. Bij Duits is in de lessen ook te merken dat de school internationaal georiënteerd is: *"Je bent bewuster bezig de buitenwereld erbij te betrekken"*. Toch willen docenten graag leren hoe ze het Brainportonderwijs nog meer in de lessen kunnen verwerken. De jury ziet hier een mooie ontwikkelkans.

Opbrengsten

De jury ziet dat het Brainportonderwijs leerlingen veel brengt. Kennis en vaardigheden die ze op de hierboven beschreven manieren opdoen en van belang zijn voor hun ontwikkeling naar de toekomst. De schoolleiding is trots op wat ze met het Brainportonderwijs bereikt. De school heeft aan de basis gestaan van de ontwikkeling van het Brainportconcept. Inmiddels is het concept overgenomen door vijftien andere scholen voor voortgezet onderwijs en ongeveer zestig basisscholen. Dat alleen al vindt de jury een klinkend resultaat.

Binnen de school is er een stap gezet met de integratie van vakken. Zo krijgen de TTO-leerlingen in de onderbouw bij de vakken science, technology & design en arts & crafts te maken met leergebieden waarbij verwante vakken aan de orde komen. De ontwikkeling van de Brainportcriteria helpt om stages nog beter te laten passen bij de Brainportgedachte en aan te laten sluiten op de vervolgopleiding.

Dit zijn enkele voorbeelden van de ontwikkelingen die de school de laatste jaren heeft doorgemaakt. De jury ziet overal de wil en het enthousiasme, maar ook concrete voorbeelden om steeds meer het Brainportconcept te integreren in het hele onderwijs. Door de coronaperiode is de ontwikkeling wat vertraagd, maar de jury is ervan overtuigd dat de school nu weer voluit doorgaat om haar plannen te implementeren.

Organisatie en Communicatie

Ouders roemen de duidelijke en snelle communicatie. Tijdens de coronaperiode gaan de docenten twee dagen op cursus en daarna start het onderwijs online. Ouders zijn ook tevreden over de planning en duidelijkheid naar leerlingen wat er van hen gevraagd wordt. Mentoren en docenten zijn goed bereikbaar. Ook leerlingen zeggen blij te zijn met “*hoe alles georganiseerd is*”.

3.3 Kwaliteitszorg

De school werkt cyclisch volgens het PDCA-model. Ze maakt plannen waar school, leerlingen en ouders bij betrokken zijn, voeren ze uit en vervolgens worden ze geëvalueerd en eventueel aangepast. Ze voert veel dagelijkse gesprekken met collega's, houdt functioneringsgesprekken, overlegt met de TGO en de TGL en de medezeggenschapsraad. Er zijn klankbordgroepen van leerlingen en ouders, diverse werkgroepen en gesprekken met externen. Daarnaast heeft de school verschillende instrumenten om kwantitatieve gegevens te verzamelen. Alle gegevens worden cyclisch gerapporteerd en geëvalueerd. Zo is de school bijvoorbeeld van plan de lessentabel tegen het licht te houden en te bezien of het vak global perspectives ook in de Nederlandstalige afdeling op de lessentabel kan. De jury is ervan overtuigd dat de school voortdurend evalueert en in ontwikkeling is.

3.4 Externe gerichtheid en kennisdeling

Uitgebreide en veelzijdige externe betrekkingen en kennisdeling

De jury is onder de indruk van de vele externe betrekkingen die de school onderhoudt om het Brainportonderwijs vorm te geven en uit te dragen. Ze speelt een leidende rol binnen de Brainportscholen. De afdeling TTO participeert actief in het landelijke netwerk van andere TTO-scholen, en heeft contacten met universiteiten en hogescholen. Dit geldt voor het gehele vwo, niet alleen voor tweetalig onderwijs. Ze heeft een samenwerkingsverband met de Fontys Hogeschool en met basisscholen. De internationale contacten en

uitwisselingen, de maatschappelijke stage en de beroepsstages dragen ook bij aan leren van en met elkaar. Samenwerkingspartners zoals het Nuffic en het netwerk TTO roemen de school en bevelen haar aan als voorbeeldschool bij andere TTO-scholen en nodigen de school vaak uit als spreker bij eigen bijeenkomsten.

Waardering

Van ouders en leerlingen hoort de jury veel waardering voor de school. Leerlingen geven aan blij te zijn met de manier waarop de school ze bij ontwikkelingen betreft, met de diversiteit in de school in al haar facetten, zoals paarse vrijdag, veel verschillende nationaliteiten, internationale uitwisselingen enzovoort. Ouders zijn tevreden over de aandacht voor de leerlingen, de kansen en mogelijkheden die ze krijgen en de gedrevenheid van de school.

4. Procedure

Jan van Brabant College, afdeling vwo, heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2022-2025. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Elke school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Controle door inspectie

Na de sluiting van de aanmeldingsperiode controleert de inspectie of uw school over de waardering Goed beschikt en of er geen recente contra-indicaties zijn.

Fase 3 Voorbereidingsgesprek met de jury

De jury gaat in gesprek met de school over haar excellentieprofiel. De school verheldert onduidelijkheden, gaat in op vragen op het gebied van verantwoording, legt accenten en geeft aan wat er bij het bezoek aan de school te verwachten valt.

Fase 4 Jurybezoek

Twee leden van de onafhankelijke jury bezoeken uw school. Zij waarderen het excellentieprofiel mede aan de hand van de herkenbaarheid van het verhaal van de school in de onderwijspraktijk. Bovendien kijken ze naar de eenheid in de kwaliteit en de gedragenheid van het profiel op alle niveaus van de school, van bestuur tot leerling.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na elk jurybezoek stelt de jury een rapport op. De jury geeft hierin haar bevindingen weer per onderdeel van het jurybezoek. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, dossieronderzoek, het startgesprek en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

Het predicaat is geldig van 1 juli 2022 tot 1 juli 2025. De juryrapporten van de scholen die het predicaat krijgen, worden openbaar gemaakt.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-Loket (voor vragen) 088 6696060

JURYRAPPORT EXCELLENTE SCHOLEN

